

Pakkausseloste: Tietoa käyttäjälle

Fingolimod ratiopharm 0,5 mg kova kapseli fingolimodi

Lue tämä pakkaus seloste huolellisesti ennen kuin aloitat tämän lääkkeen käytämisen, sillä se sisältää sinulle tärkeitä tietoja.

- Säilytä tämä pakkaus seloste. Voit tarvita sitä myöhemmin.
- Jos sinulla on kysyttävä, käännny lääkärin tai apteekkienkilökunnan puoleen.
- Tämä lääke on määritty vain sinulle eikä sitä pidä antaa muiden käyttöön. Se voi aiheuttaa haittaa muille, vaikka heillä olisikin samanlaiset oireet kuin sinulla.
- Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille tai apteekkienkilökunnalle. Tämä koskee myös sellaisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkaus selosteessa. Ks. kohta 4.

Tässä pakkaus selosteessa kerrotaan:

1. Mitä Fingolimod ratiopharm on ja mihin sitä käytetään
2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin otat Fingolimod ratiopharmia
3. Miten Fingolimod ratiopharmia otetaan
4. Mahdolliset haittavaikutukset
5. Fingolimod ratiopharmin säilyttäminen
6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

1. Mitä Fingolimod ratiopharm on ja mihin sitä käytetään

Mitä Fingolimod ratiopharm on

Fingolimod ratiopharmin vaikuttava aine on fingolimodi.

Mihin Fingolimod ratiopharmia käytetään

Fingolimod ratiopharm on tarkoitettu aikuisille ja lapsille ja nuorille (vähintään 10-vuotialle) aaltomaisen (relapsoivan-remittoivan) multippe liskleroosin (MS-taudin) hoitoon, erityisesti:

- Potilaille, joilla toinen MS-hoito ei ole antanut haluttua vastetta
- tai
- Potilaille, joilla on nopeasti etenevä vaikea MS.

Fingolimod ratiopharm ei paranna MS-tautia, mutta se auttaa vähentämään pahenemisvaiheita ja hidastaa MS-taudin aiheuttamien fyysisien toimintahäiriöiden kehittymistä.

Mikä on multippeliskleroosi

MS on krooninen sairaus, joka vaikuttaa keskushermostoon eli aivoihin ja selkäytimeen. MS-taudissa tulehdus tuhoaa keskushermoston hermosyitä suojaavan vaipan (myeliinituppi) ja estää hermoja toimimasta normaalista. Tätä ilmiötä kutsutaan myeliinikadoksi.

Toistuvat hermoston oirejaksot (pahenemisvaiheet, relapsit), jotka ovat merkki keskushermoston tulehdusista, ovat tyypillisesti relapsoivalle-remittoivalle MS-taudille. Oireet vaihtelevat, mutta tyypillisesti oireita ovat kävelyvaikeudet, puutuminen, näköhäiriöt tai tasapainohäiriöt.

Pahenemisvaiheen oireet saattavat hävitää kokonaan, kun pahenemisvaihe päättyy, mutta jotkut oireet saattavat jäädä pysyviksi.

Miten Fingolimod ratiopharm vaikuttaa

Fingolimod ratiopharm auttaa elimistöä suojaumaan immuunijärjestelmän hyökkäyksiltä keskushermostossa vähentämällä tiettyjen valkosolujen (lymfosyytien) kykyä liikkua vapaasti elimistössä ja estämällä niitä pääsemästä aivoihin ja selkäytimeen. Tämä rajoittaa MS-taudista aiheutuvia hermovaarioita. Fingolimod

ratiopharm myös hillitsee joitakin elimistön immuunireaktioita.

2. Mitä sinun on tie dettävä, ennen kuin otat Fingolimod ratiopharmia

Älä ota Fingolimod ratiopharmia

- jos sinulla on **alentunut immuunivaste** (immuunivajausoireyhtymästä, sairaudesta tai immuunivastetta vähentävästä lääkityksestä johtuen)
- jos sinulla on **vakava aktiivinen infektio tai aktiivinen krooninen infektio**, kuten hepatiitti tai tuberkuloosi
- jos sinulla on **aktiivinen syöpä**
- jos sinulla on **vakava maksasairaus**
- **jos sinulla on ollut edeltävien 6 kuukauden aikana sydänkohtaus, rasitusrintakipua, aivovalvaus tai aivovalvauksen ensioireita tai tiettytyyppinen sydämen vajaatoiminta**
- jos sinulla on tiettytyyppistä **e päsäännöllistä tai poikkeavaa sydämen sykettä** (arytmia), tai EKG-tutkimuksessa todettavaa QT-ajan pitenemistä ennen Fingolimod ratiopharm -hoidon aloittamista
- **jos käytät tai olet äs kettäin käyttänyt rytmihäiriölääkettä** kuten kinidiiniä, disopyramidia, amiodaronia tai sotalolia
- **jos olet raskaana tai olet nainen, joka voi tulla raskaaksi mutta et käytä te hokasta ehkäisyä**
- **jos olet allerginen** fingolimodille tai tämän lääkkeen jollekin muulle aineelle (lueteltu kohdassa 6).

Jos jokin näistä koskee sinua tai olet epävarma, **keskustele lääkärisi kanssa ennen kuin otat Fingolimod ratiopharmia.**

Varoitukset ja varotoimet

Keskustele lääkärin kanssa ennen kuin otat Fingolimod ratiopharmia:

- **jos sinulla on vaikeita henkitysvaikeuksia nukkuessasi (vaikea uniapnea)**
- **jos sinulla on kerrottu olevan poikkeava sydänfilmi**
- **jos sinulla on sydämen hidasyöntisyyden oireita (esim. huimausta, pahoinvointia tai sydämentykyystä)**
- **jos käytät tai olet äs kettäin käyttänyt sydämensykettä hidastavia lääkeitä** (kuten beetasalpaajia, verapamiilia, diltiatseemia tai ivabradiinia, digoksiinia, antikoliinisteraasien tyypisiä lääkeitä tai pilokarpinia)
- **jos sinulla on aiemmin ilmeenyt äkillistä tajunnan menetystä tai pyörtyilyä (synkopeekohauksia)**
- **jos suunnittelet rokotuksen ottamista**
- **jos sinulla ei koskaan ole ollut vesirookoa**
- **jos sinulla on tai on ollut näköhäiriötä** tai muita turvotuksen oireita tarkan näön alueella (makulassa) silmän takaosassa (tila, jota kutsutaan makulaariseksi turvotukseksi, ks. jäljempänä), silmän tulehdus tai infektio (uveiitti), **tai sinulla on diabetes** (joka voi aiheuttaa silmävaivoja)
- **jos sinulla on maksavaivoja**
- **jos sinulla on kohonnut verenpaine, jota ei saada hoitotasapainoon lääkityksellä**
- **jos sinulla on vakava keuhkosairaus** tai tupakkayskä.

Jos jokin näistä koskee sinua tai olet epävarma, **keskustele lääkärisi kanssa ennen kuin otat Fingolimod ratiopharmia.**

Hidas sydämensyke (bradykardia) ja epäsäännöllinen sydämensyke

Fingolimod ratiopharm aiheuttaa sydämensykkeen hidastumista hoidon alussa tai ensimmäisen 0,5 mg annoksen jälkeen siirryttäässä 0,25 mg vuorokausiannoksesta 0,5 mg vuorokausiannokseen. Sen vuoksi saatat tuntea huimausta tai väsymystä, saatat tiedostaa sydämensykkeesi tai verenpaineesi voi alentua. **Kerro lääkärille si, jos nämä vaikutukset ovat voimakkaita, koska saatat tarvita välitöntä hoitoa.**

Fingolimod ratiopharm voi aiheuttaa myös epäsäännöllistä sydämensykettä erityisesti ensimmäisen annoksen jälkeen. Epäsäännöllinen sydämensyke palautuu yleensä normaaliksi alle vuorokaudessa. Hidas sydämensyke palautuu normaaliksi yleensä kuukauden kuluessa. Kliinisesti merkittäviä sydämensykkeen muutoksia ei ole yleensä odottavissa tämän ajanjakson aikana.

Ensimmäisen Fingolimod ratiopharm -annoksen jälkeen tai ensimmäisen 0,5 mg annoksen jälkeen 0,25 mg vuorokausiannoksesta siirtymisen yhteydessä lääkäri pyytää sinua jäämään vastaanotolle vähintään 6 tunnin ajaksi seurantaan, jonka aikana sydämensyke ja verenpaine mitataan kerran tunnissa ja jotta tarvittaviin hoito- ja tutkimustoimenpiteisiin voidaan ryhtyä, jos hoidon alussa esiintyviä haittavaikutuksia ilmenee. Sinulta otetaan sydänfilmi ennen ensimmäistä Fingolimod ratiopharm -annosta ja 6 tunnin seurannan jälkeen. Lääkäri voi monitoroida sydänfilmiä reaalialkaisesti tänä aikana. Jos 6 tunnin jälkeen sydämensykkeesi on erittäin hidat tai hidastumassa tai sydänfilmissä näkyy poikkeavuuksia, seurantaa saatetaan pidentää (vähintään kahdella tunnilla ja mahdollisesti yön yli) siihen asti, kunnes tilasi on korjaantunut. Sama saattaa myös päätyä, jos aloitat Fingolimod ratiopharmin käytön uudestaan hoidon keskeytyksen jälkeen, riippuen sekä tauon pituudesta että siitä, kuinka kauan olit käyttänyt Fingolimod ratiopharmia ennen hoidon keskeytymistä.

Jos sinulla on, tai sinulla on riski saada epäsäännöllinen tai poikkeava sydämensyke, jos sydänfilmissäsi näkyy poikkeavuuksia tai jos sinulla on sydänsairaus tai sydämen vajaatoiminta, Fingolimod ratiopharm ei ehkä sovi sinulle.

Jos sinulla on aiemmin ilmennyt äkillinen tajunnanmenetys tai hidastunut sydämensyke, Fingolimod ratiopharm ei ehkä sovi sinulle. Kardiologi (sydänlääkäri) tutki sinut ja neuvoo sinua Fingolimod ratiopharm -hoidon aloituksesta, mukaan lukien yön yli kestävästä monitoroinnista.

Jos käytät lääkkeitä, jotka voivat hidastaa sydämensykettäsi, Fingolimod ratiopharm ei ehkä sovi sinulle. Kardiologin on tutkittava sinut ja määritettävä voidaanko lääkkeesi vaihtaa sellaiseen lääkkeeseen, joka ei hidasta sydämensykettä, voidaksesi aloittaa Fingolimod ratiopharm -hoidon. Jos vaihto ei ole mahdollinen, kardiologi neuvoo sinua Fingolimod ratiopharm -hoidon aloituksesta, mukaan lukien yön yli kestävästä monitoroinnista.

Jos sinulla ei koskaan ole ollut vesirokkoa

Jos sinulla ei koskaan ole ollut vesirokkoa, lääkäri tarkistaa vastustuskykysi vesirokkoa aiheuttavalle virukselle (*varicella zoster*-virus). Jos sinulla ei ole suoja virusta vastaan, sinut täytyy ehkä rokottaa ennen kuin voit aloittaa Fingolimod ratiopharm-hoidon. Siinä tapauksessa lääkäri siirtää Fingolimod ratiopharm -hoidon aloittamista, kunnes rokotusohjelman viimeisen annoksen antamisesta on kulunut yksi kuukausi.

Infektiot

Fingolimi vähentää valkosolujen määrää veressäsi (erityisesti lymfosyyttejä). Valkosolut torjuvat infektiota. Kun käytät Fingolimod ratiopharmia (ja kahden kuukauden ajan hoidon lopettamisen jälkeen), voit saada infektiota tavanomaista herkemmin. Jos sinulla on jo jokin infekti, se voi pahentua. Infektiot voivat olla vakavia ja henkeä uhkaavia. Jos arvelet, että sinulla on infekti, sinulla on kuumetta, tunnet olosi flunssaiseksi, sinulla on vyöruusu tai sinulla on päänsärkyä, johon liittyy niskajäykyyttä, valoherkkyyttä, pahoinvointia ja/tai sekavuutta tai kohtauksia (nämä voivat olla oireita aivovälihotulehdusta ja/tai aivotulehdusta, joka voi johtua sieni-infektiosta tai herpesvirusinfektiosta), ota välittömästi yhteys lääkäriisi, koska kyseessä voi olla vakava ja henkeä uhkaava sairaus.

Jos epäilet, että MS-tautisi on pahanemassa (jos sinulle ilmaantuu esimerkiksi heikkouden tunnetta tai näköön liittyviä muutoksia) tai jos huomaat uusia oireita, keskustele asiasta heti lääkäri kanssa, sillä nämä oireet voivat olla merkkejä infektion aiheuttamasta harvinaisesta aivosairaudesta, jota kutsutaan progressiiviseksi multifokaaliseksi leukoencefalopatiaksi (PML). PML on vakava tila, joka saattaa johtaa vaikkeaan vammautumiseen tai kuolemaan. Lääkäri harkitsee magneettikuvausen (MRI) tarpeellisuuden tilanteen arvioimiseksi ja tekee päätöksen, jos sinun pitää lopettaa Fingolimod ratiopharm -hoito.

Fingolimodia käytäneillä potilailla on ilmoitettu papilloomavirusinfektiota (HPV), mukaan lukien papilloma, dysplasia, sylät ja HPV-infektioon liittyvä syöpä. Lääkäri saattaa suositella HPV-rokotetta ennen hoidon aloittamista. Jos olet nainen, lääkäri saattaa myös suositella HPV-testausta.

Makulaturvotus

Jos sinulla on tai on ollut näköhäiriötä tai muita turvotuksen merkkejä tarkan näön alueella (makulassa) silmän takaosassa, tulehdus tai infekti silmässä (uveitti) tai diabetes, lääkäri saattaa määrättää sinut

silmätutkimukseen ennen kuin aloitat Fingolimod ratiopharm -hoidon.

Lääkäri saattaa määräätä sinut silmätutkimukseen 3–4 kuukautta Fingolimod ratiopharm -hoidon aloittamisen jälkeen.

Makula on pieni alue verkkokalvolla silmän takaosassa, joka auttaa näkemään muotoja, värejä ja yksityiskohtia selvästi ja terävästi. Fingolimod ratiopharm voi aiheuttaa turvotusta makulassa eli tilan, jota kutsutaan makulaturvotukseksi. Turvotusta esiintyy yleensä Fingolimod ratiopharm -hoidon neljän ensimmäisen kuukauden aikana.

Makulaturvotuksen kehittymisen todennäköisyys on suurempi, jos sinulla on **diabetes** tai sinulla on ollut uveiitiski kutsuttu silmätulehdus. Tällöin lääkäri määräää sinut säännöllisiin silmätutkimuksiin makulaturvotuksen havaitsemiseksi.

Kerro lääkärillesi ennen Fingolimod ratiopharm -hoidon jatkamista, jos sinulla on ollut makulaturvotusta.

Makulaturvotus voi aiheuttaa joitakin samoja näköoireita kuin MS-taudin pahenemisvaihe (näköhermon tulehdus). Alkuvaiheessa tila saattaa olla oireeton. Muista kertoa lääkärillesi kaikkista näkömuutoksista.

Lääkäri saattaa määräätä sinut silmätutkimukseen erityisesti, jos

- tarkan näön alueesi hämärtyy tai siinä näkyy varjoja
- sinulle syntyy sokea piste tarkan näön alueelle
- sinulla on vaikeuksia nähdä värejä tai pieniä yksityiskohtia.

Maksan toimintakoheet

Jos sinulla on vakavia maksavaivoja, et saa käyttää Fingolimod ratiopharmia. Fingolimod ratiopharm voi vaikuttaa maksan toimintaan. Et luultavasti huomaa mitään oireita, mutta jos sinulla esiintyy ihon tai silmänavalkuaisten keltaisuutta, poikkeavan tummaa virtsaa (ruskean väristä), kipua vatsa-alueen (mahan) oikealla puolella, väsymystä, heikkompi ruokahalu kuin normaalisti tai selittämätöntä pahoinvointia ja oksentelua **ota välittömästi yhteys lääkäriisi**.

Jos sinulla ilmenee mikä tahansa näistä oireista aloitettuasi Fingolimod ratiopharm -hoidon, **ota välittömästi yhteys lääkäriisi**.

Ennen hoitoa, hoidon aikana ja hoidon jälkeen, lääkäri määräää sinulle maksan toimintaa mittavia verikokeita. Jos verikokeiden tulokset viittaavat maksan toimintahäiriöön, on mahdollista, että joudut keskeyttämään Fingolimod ratiopharm -hoidon.

Kohonnut verenpaine

Koska Fingolimod ratiopharm aiheuttaa lievän verenpaineen kohoamisen, lääkäri saattaa haluta tarkistaa verenpaineesi säännöllisesti.

Keuhkosairaudet

Fingolimod ratiopharm vaikuttaa jonkin verran keuhkojen toimintaan. Haittavaikutusten todennäköisyys saattaa olla suurempi potilailla, joilla on vakava keuhkosairaus tai tupakkayskä.

Verenkuva

Fingolimod ratiopharm -hoidon odotetaan vähentävän valkosolujen määräää veressäsi. Määrä palautuu yleensä normaaliksi kahden kuukauden kuluessa hoidon lopettamisesta. Jos sinulle tehdään verikokeita, kerro lääkärlille, että käytät Fingolimod ratiopharmia. Muutoin lääkäri ei vältämättä ymmärrä tuloksia. Tiettyjä verikokeita varten lääkäri voi joutua ottamaan sinusta normalia enemmän verta.

Ennen kuin aloitat Fingolimod ratiopharm -hoidon, lääkäri varmistaa, että veresi valkosolutaso on riittävä ja saattaa toistaa verikokeet säännöllisesti. Jos veren valkosolutaso on liian alhainen, on mahdollista, että joudut keskeyttämään Fingolimod ratiopharm -hoidon.

Posteriorinen reversiibeli enkefopalatiaoireyhtymä (PRES)

Fingolimodihitoa saaneilla MS-potilailla on harvoissa tapauksissa ilmoitettu posteriorista reversiibeliä enkefopalatia -oireyhtymää (PRES). Oireita voivat olla äkillisesti alkava vaikea päänsärky, sekavuus, kouristusohtaukset ja näön muutokset. Kerro heti lääkärille, jos sinulla on mitä tahansa näistä oireista Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana, sillä kyseessä voi olla vakava sairaus.

Syöpä

Ihosyöpiä on raportoitu fingolimodilla hoidetuilla MS-potilailla. Keskustele heti lääkärisi kanssa, jos huomaat ihmokyhmyjä (esim. kiiltäviä helmimäisiä kyhmyjä), läiskiä tai avohaavoja, jotka eivät parannu viikkojen kuluessa. Ihosyövän oireena voi olla ihmukuden poikkeava kasvu tai ihmumuutokset (esim. poikkeavat luomet), joiden väri, muoto tai koko muuttuu ajan mittaan. Ennen kuin aloitat Fingolimod ratiopharmin käytön, vaaditaan ihan tutkimista ihmokyhmyjen varalta. Lääkärisi tutki ihosi säännöllisesti myös Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana. Jos sinulle tulee iho-ongelmia, lääkärisi saattaa lähettää sinut ihmautilääkärille, joka tarkastuksen jälkeen saattaa päättää, että sinut on tärkeää tarkastaa säännöllisesti.

Yhtä imukudosjärjestelmän syöpätyyppiä (lymfooma) on raportoitu fingolimodihitoa saaneilla MS-potilailla.

Aurinkoaltistus ja suojaaminen auringonvalolta

Fingolimodi heikentää immuunijärjestelmän toimintaa. Tämä suurentaa tiettyjen syöpien ja etenkin ihmosprien riskiä. Vähennä altistumistasi auringonvalolle ja UV-säteilylle seuraavasti:

- Suojaa iho asianmukaisesti vaatteilla.
- Levitä iholle säännöllisesti aurinkovoidetta, jonka UV-suojakerroin on suuri.

MS-taudin pahenemisvaiheeseen liittyvät poikkeavat aivomuutokset

MS-taudin pahenemisvaiheeseen liittyviä poikkeuksellisen suuria aivomuutoksia on ilmoitettu harvinaisina tapauksina fingolimodihitoa saavilla potilailla. Jos pahenemisvaihe on vaikea, lääkäri harkitsee tilan arvioimista magneettikuvauskella ja päättää, onko Fingolimod ratiopharm -hoito lopetettava.

Vaihto muista hoidoista Fingolimod ratiopharmiin

Lääkärisi voi vaihtaa lääkityksesi suoraan beetainterferonista, glatirameeriasetaatista tai dimetylifumaraatista Fingolimod ratiopharmiin, jos aikaisempi hoitosi ei ole aiheuttanut mitään poikkeavuuksia. Sulkeakseen pois tällaiset poikkeavuudet lääkärisi saattaa joutua tekemään verikokeita. Natalitsumabihoidon jälkeen sinun on mahdollisesti odottettava 2–3 kuukautta ennen Fingolimod ratiopharmin aloittamista. Jos lääkityksesi vaihdetaan teriflunomidista, lääkärisi saattaa ohjeistaa sinua odottamaan tietyn ajan tai käyttämään nopeutetusti lääkettä eli mistöstä poistavaa menetelmää ennen lääkityksen vaihtoa. Jos olet saanut alemtutsumabihoidoa, tarvitaan perusteellinen lääkärin suorittama arvionti ja keskustelu lääkärisi kanssa ennen kuin voidaan päättää, onko Fingolimod ratiopharm sinulle sopiva lääke.

Naiset, jotka voivat tulla raskaaksi

Jos Fingolimod ratiopharmia käytetään raskauden aikana, se voi aiheuttaa haittaa sikiölle. Ennen Fingolimod ratiopharm -hoidon aloittamista lääkäri kertoo sinulle riskistä ja pyytää sinua tekemään raskaustestin sen varmistamiseksi, ettet ole raskaana. Lääkäri antaa sinulle kortin, jossa selitetään, miksi et saa tulla raskaaksi Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana. Kortissa kerrotaan myös, mitä sinun on tehtävä, ettet tule raskaaksi Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana. Sinun on käytettävä tehokasta ehkäisyä hoidon aikana ja vielä 2 kk ajan hoidon lopettamisen jälkeen (ks. kohta ”Raskaus ja imetys”).

MS-taudin paheneminen Fingolimod ratiopharm -hoidon lopettamisen jälkeen

Älä lopeta Fingolimod ratiopharm -valmisteen käyttöä äläkä muuta annosta keskustelematta ensin lääkärin kanssa.

Kerro heti lääkärille, jos sinusta vaikuttaa, että MS-tautisi pahenee Fingolimod ratiopharm -hoidon lopettamisen jälkeen. Tilanne voi olla vakava (ks. ”Jos lopetat Fingolimod ratiopharmin käytön” kohdassa 3 sekä kohta 4, ”Mahdolliset haittavaikutukset”).

Iäkkääät potilaat

Fingolimodin käytöstä yli 65-vuotiaille iäkkäille potilaille on rajallisesti tietoa. Jos sinulla on kysymyksiä, keskustele lääkärin kanssa.

Laps et ja nuoret

Fingolimodia ei ole tarkoitettu käytettäväksi alle 10-vuotiaille lapsille, koska sen käyttöä ei ole tutkittu tämän ikäryhmän MS-potilailla.

Edellä mainitut varoituset ja varotoimet koskevat myös lapsia ja nuoria. Seuraavat tiedot ovat erityisen tärkeitä lapsille ja nuorille ja heidän hoitajilleen:

- Ennen Fingolimod ratiopharm -hoidon aloittamista lääkäri tarkistaa rokotustilanteesi. Jos et ole saanut tiettyjä rokotteita, rokotus voi olla välttämätöntä ennen kuin Fingolimod ratiopharm -hoito voidaan aloittaa.
- Kun otat Fingolimod ratiopharmia ensimmäisen kerran tai kun siirryt 0,25 mg vuorokausianoksesta 0,5 mg vuorokausianokseen, lääkäri seuraa sydämesi sykettä (ks. "Hidas sydämensyke [bradykardia] ja epäsäännöllinen sydämensyke" edellä).
- Jos sinulle ilmaantuu kouristuskohtauksia ennen Fingolimod ratiopharm -hoidon aloittamista tai hoidon aikana, kerro asiasta lääkärille.
- Jos sinulla on masennusta tai ahdistuneisuutta tai jos niitä ilmaantuu Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana, kerro asiasta lääkärille. Tarkempi seuranta saattaa olla tarpeen.

Muut lääkevalmisteet ja Fingolimod ratiopharm

Kerro lääkärille tai apteekkikenkilökunnalle, jos parhaillaan käytät tai olet äskettäin käyttänyt tai saatat käyttää muita lääkkeitä. Kerro lääkärillesi, jos käytät jotakin seuraavista lääkkeistä.

- **Immuunijärjestelmän toimintaa estävät tai muuttavat lääkkeet**, mukaan lukien **muut MS-taudin hoitoon käytettävät lääkkeet**, kuten beetainterferoni, glatirameeriasetaatti, natalitsumabi, mitoksantroni, teriflunomidi, dimetyylifumaraatti tai alemtutsumabi. Et saa käyttää Fingolimod ratiopharm -valmistetta samanaikaisesti näiden lääkkeiden kanssa, koska se saattaa voimistaa immuunijärjestelmään kohdistuvaa vaikutusta (ks. myös kohta "Älä otta Fingolimod ratiopharmia").
- **Kortikosteroidit**, koska lääkevaikutus immuunijärjestelmään voi korostua.
- **Rokotteet**. Jos tarvitset rokotetta, kysy ensin neuvoa lääkäriltä. Sinulle ei saa antaa tietyn tyypissä rokotteita (elävät heikennettyt rokotteet) Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana ja 2 kuukauden ajan hoidon päättymisen jälkeen, koska tällaiset rokotteet voivat laukaista infektion, jota niiden on tarkoitus ehkäistä. Tänä aikana annetut muut rokotteet eivät välttämättä ole yhtä tehokkaita kuin yleensä.
- **Sydämensykettä hidastavat lääkkeet** (esim. beetasalpaajat, kuten atenololi). Fingolimod ratiopharin käyttö samanaikaisesti näiden lääkkeiden kanssa saattaa voimistaa sydämensykkeeseen kohdistuvaa vaikutusta ensimmäisinä hoitopäivinä.
- **Epäsäännöllisen sydämensykkeeseen käytettävät lääkkeet** (kuten kinidiini, disopyramidi, amiodaroni tai sotaloli). Et saa käyttää Fingolimod ratiopharmia, jos käytät näitä lääkkeitä, koska Fingolimod ratiopharm saattaisi voimistaa vaikutusta epäsäännölliseen sydämensykkeeseen (ks. myös "Älä otta Fingolimod ratiopharmia").
- **Muut lääkkeet:**
 - proteaasinestäjät, infektiolääkkeet, kuten ketokonatsoli, atsoli-sienilääkkeet, klaritromysiini tai telitromysiini
 - karbamatsepiini, rifampisiini, fenobarbitaali, fenytoippi, efavirensi tai mäkkikuisma (mahdollinen riski Fingolimod ratiopharin tehon heikentymiseen).

Raskaus ja imetyks

Jos olet raskaana tai imetät, epäilet olevasi raskaana tai jos suunnittelet lapsen hankkimista, kysy lääkäriltä neuvoa ennen tämän lääkkeen käyttöä.

Raskaus

Älä käytä Fingolimod ratiopharmia raskauden aikana, jos yrität tulla raskaaksi tai jos voit tulla raskaaksi mutta et käytä tehokasta ehkäisyä. Jos Fingolimod ratiopharmia käytetään raskauden aikana, se voi aiheuttaa haittaa

sikiölle. Fingolimodille raskauden aikana altistuneilla vauvoilla on havaittu noin 2 kertaa enemmän synnynnäisiä epämuodostumia kuin koko väestössä (jossa synnynnäisten epämuodostumien prosenttimäärä on noin 2–3 %). Useimmin ilmoitettuja epämuodostumia olivat sydämen, munuaisten sekä tuki- ja liikuntaelimistön epämuodostumat.

Tästä syystä, jos olet nainen ja voit tulla raskaaksi:

- ennen kuin aloitat Fingolimod ratiopharm -hoidon, lääkärisi kertoo sinulle sikiöön kohdistuvasta riskistä ja pyytääsi sinua tekemään raskaustestin varmistaakseen, ettei ole raskaana.
- ja
- sinun on käytettävä tehokasta ehkäisyä Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana ja vielä 2 kuukauden ajan hoidon päättymisen jälkeen, ettei tule raskaaksi. Keskustele lääkärisi kanssa luotettavista ehkäisymenetelmistä.

Lääkäri antaa sinulle kortin, jossa selitetään, miksi et saa tulla raskaaksi Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana.

Ota välittömästi yhteys lääkäriisi, jos tulet raskaaksi Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana. Lääkäri lopettaa hoidon (ks. ”Jos lopetat Fingolimod ratiopharmin käytön” kohdassa 3 sekä kohta 4, ”Mahdolliset haittavaikutukset”). Raskauden aikana toteutetaan erityisseurantaa.

Imetyks

Älä imeti Fingolimod ratiopharm -hoidon aikana. Fingolimod ratiopharm voi erityy়ä rintamaitoon ja voi aiheuttaa vakavia haittoja lapsillesi.

Ajaminen ja koneiden käyttö

Lääkärisi kertoo sinulle, vaikuttaako sairautesi kykyysi ajaa ajoneuvoa, myös polkupyörää, ja käyttää koneita turvallisesti. Fingolimod ratiopharmin ei odoteta vaikuttavan kykyysi ajaa autoa tai käyttää koneita.

Hoidon alussa joudut kuitenkin jäämään lääkärin vastaanotolle 6 tunnin ajaksi ensimmäisen Fingolimod ratiopharm -annoksen ottamisen jälkeen. Kykysi ajaa autoa tai käyttää koneita tänä aikana ja mahdollisesti tämän jälkeenkin saattaa olla heikentyntä.

Koska lääke voi heikentää kykyäsi kuljettaa moottoriajoneuvoa tai tehdä tarkkaa keskittymistä vaativia tehtäviä, on omalla vastuullasi arvioida, pystykö näihin tehtäviin lääkehoidon aikana. Lääkkeen vaikutuksia ja haittavaikutuksia on kuvattu muissa kappaleissa. Lue koko pakkausseloste opastukseksi. Keskustele lääkärin tai apteekkienkilökunnan kanssa, jos olet epävarma.

Fingolimod ratiopharm sisältää natriumia

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per kapseli, eli sen voidaan sanoa olevan ”natriumiton”.

3. Miten Fingolimod ratiopharmia otetaan

Fingolimod ratiopharm -hoitoa valvoo multippeliskleroosin hoitoon perehtynyt lääkäri.

Käytä tästä lääkettä juuri siten kuin lääkäri on määrännyt. Tarkista ohjeet lääkäriltä, jos olet epävarma.

Suositeltu annos on:

Aikuiset:

Annos on yksi 0,5 mg kapseli vuorokaudessa.

Lapset ja nuoret (vähintään 10-vuotiaat):

Annos riippuu painosta:

- *Lapset ja nuoret, joiden paino on enintään 40 kg: Yksi 0,25 mg kapseli vuorokaudessa.*
- *Lapset ja nuoret, joiden paino on yli 40 kg: Yksi 0,5 mg kapseli vuorokaudessa.*

Jos lapsen tai nuoren hoito aloitetaan yhdellä 0,25 mg kapselilla vuorokaudessa ja paino vakiintuu myöhemmin yli 40 kg:aan, lääkäri ohjeistaa siirtymään yhden 0,5 mg kapselin ottoon vuorokaudessa. Tässä tapauksessa on suositeltavaa toistaa ensimmäisen annoksen seurantajakso.

0,25 mg annosta ei voida toteuttaa Fingolimod ratiopharm -valmisteella. Tällaisissa tapauksissa on käytettävä muuta valmistetta. Kysy neuvoa lääkäristä tai apteekkienkilökunnilta sopivan valmisten löytämiseksi.

Älä ylitä suositeltua annosta.

Fingolimod ratiopharm otetaan suun kautta.

Ota Fingolimod ratiopharm kerran vuorokaudessa vesilasillisen kera. Fingolimod ratiopharm -kapselit on aina nieltävä ehjänä, eikä niitä saa avata. Fingolimod ratiopharm voidaan ottaa joko ruoan kanssa tai tyhjään mahaan.

Kun otat Fingolimod ratiopharm -annoksen samaan aikaan joka päivä, sinun on helppo muistaa, milloin on lääkkeen ottamisen aika.

Jos sinulla on kysymyksiä Fingolimod ratiopharm -hoidon kestosta, kysy neuvoa lääkäristä tai aptekista.

Jos otat enemmän Fingolimod ratiopharmia kuin sinun pitäisi

Jos olet ottanut liian suuren lääkeannoksen tai vaikkapa lapsi on ottanut lääkettä vahingossa, ota aina yhteyttä lääkäriin, sairaalaan tai Myrkytystietokeskukseen (puh. 0800 147 111) riskien arvioimiseksi ja lisäohjeiden saamiseksi.

Jos unohtdat ottaa Fingolimod ratiopharmia

Jos olet käyttänyt Fingolimod ratiopharmia vähemmän kuin yhden kuukauden ajan ja unohtdat ottaa yhden päiväannoksen, ota yhteys lääkäriin ennen seuraavan annoksen ottamista. Lääkäri voi päättää seurata tilaasi seuraavan annoksen oton aikana.

Jos olet käyttänyt Fingolimod ratiopharmia vähintään yhden kuukauden ajan ja olet unohtanut ottaa lääkkeesi yli kahden viikon ajan, ota yhteys lääkäriin ennen seuraavan annoksen ottamista. Lääkäri voi päättää sinun ottamisestasi seurantaan seuraavan annoksen oton yhteydessä. Jos olet kuitenkin unohtanut lääkkeen ottamisen lyhyemmäksi kuin kahden viikon ajaksi, voit ottaa seuraavan annoksen normaalisti.

Älä koskaan ota kaksinkertaista annosta korvatakseen unohtamasi kerta-annoksen.

Jos lopetat Fingolimod ratiopharmin käytön

Älä lopeta Fingolimod ratiopharmin käyttöä tai muuta annosta keskustelematta asiasta ensin lääkäriksi kanssa.

Fingolimodi säilyy elimistössäsi kahden kuukauden ajan sen jälkeen, kun olet lopettanut sen käytön. Tänä aikana myös valkosolumäärä (lymfosyyttimäärä) voi pysyä alhaisena ja sinulla voi edelleen ilmetä tässä pakkausselosteessa kuvattuja haittavaikutuksia. Fingolimod ratiopharm -hoidon lopettamisen jälkeen, saatat joutua odottamaan 6–8 viikkoa ennen uuden MS-hoidon aloittamista.

Jos aloitat Fingolimod ratiopharmin käytön uudelleen yli kahden viikon tauon jälkeen, sinulla voi ilmetä samanlainen vaikutus sydämensykeeseen kuin todetaan yleensä hoitoa aloittaessa ja uudelleen aloituksen yhteydessä sinun tulee olla lääkärin vastaanotolla seurannassa. Jos olet keskeyttänyt hoidon yli 2 viikoksi, älä aloita Fingolimod ratiopharmia uudelleen keskustelematta ensin lääkäriksi kanssa.

Fingolimod ratiopharm -hoidon lopettamisen jälkeen lääkäri siitä päättää mahdollisen seurannan tarpeesta ja toteutuksesta. Kerro heti lääkärille, jos sinusta vaikuttaa, että MS-tautisi pahenee Fingolimod ratiopharm -hoidon lopettamisen jälkeen. Tilanne voi olla vakava.

Jos sinulla on kysymyksiä tämän lääkkeen käytöstä, käännny lääkärin tai apteekkien henkilökunnan puoleen.

4. Mahdolliset haittavaikutukset

Kuten kaikki lääkkeet, tämäkin lääke voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan niitä saa.

Jotkut haittavaikutukset voivat olla tai voivat muuttua vakaviksi.

Yleiset (voivat esiintyä enintään 1 käyttäjällä 10:stä):

- yskä, johon liittyy limaisuutta, epämiellyttää tunnetta rinnassa, kuume (keuhkosairauksien oireita)
- herpesvirusinfektio (*herpes zoster* eli vyöruusu), jonka oireita voivat olla rakkulat, kirvelly, kutina tai kipu iholla, tyypillisesti ylävartalolla tai kasvoissa. Muita oireita voivat olla kuume ja heikotus infektion alkuvaiheessa, jota seuraa puutuminen, kutina tai punaiset läiskät ja valkeaa kipu.
- hidas sydämensyke (bradykardia), epäsäännöllinen sydämensyke
- tyvisolusyöväksi kutsuttu ihosyöpätyyppi, joka usein esiintyy helmimäisinä kyhmyinä, vaikkakin se voi esiintyä myös muissa muodoissa
- masennus ja ahdistuneisuus ovat tunnetusti yleisempia MS-potilailla kuin keskimäärin, ja näitä on raportoitu myös fingolimodia käyttävillä pediatrisilla potilailla
- painon lasku.

Melko harvinaiset (voivat esiintyä enintään 1 käyttäjällä 100:sta):

- keuhkokuume, jonka oireita voivat olla kuume, yskä, hengitysvaikeudet
- makulaturvotus (verkkokalvolla keskeisen näön alueella silmän takaosassa ilmenevä turvotus), jonka oireita voivat olla varjot tai sokeat pisteen tarkan näön alueella, näön hämärtyminen, vaikeus erottaa värejä tai yksityiskohtia
- verihiuataleniuukkuus, joka lisää verenvuodon tai mustelmien riskiä
- melanooma (ihosyöpätyyppi, joka saa yleensä alkunsa poikkeavasta luomesta). Melanooman yhteydessä luomen koko, muoto, korkeus tai väri voi muuttua ajan mittaan tai iholle voi kehittyä uusia luomia. Luomet saattavat olla kutavia, ne voivat vuotaa verta tai haavautua.
- kouristuskohtaukset (yleisempia lapsilla ja nuorilla kuin aikuisilla).

Harvinaiset (voivat esiintyä enintään 1 käyttäjällä 1 000:sta):

- tila, jota kutsutaan posterioriseksi reversiibeliksi encefalopatiaoireyhtymäksi (PRES). Oireita voivat olla äkillisesti alkava, valkeaa päänsärky, sekavuus, epileptiset kohtaukset ja/tai näköhäiriöt.
- lymfooma (syöpätyyppi, joka vaikuttaa imuteihin)
- okasolusyöpä: ihosyöpätyyppi, joka voi ilmetää kiinteänä punoittavana kyhmyinä, rupeutuvana haavaumana tai uuden haavauman kehittymisenä aiempaan arpeen.

Hyvin harvinaiset (voivat esiintyä harvemmassa kuin yhdellä 10 000:sta)

- poikkeavuudeet sydänsilmässä, eli EKG:ssä (T-aallon inversio)
- ihmisen herpesvirus 8 -infektioon liittyvä kasvain (Kaposin sarkooma).

Tunte maton (koska saatavissa oleva tieto ei riitä yleisyyden arviointiin):

- allergiset reaktiot mukaan lukien ihottuma tai kutiava nokkosrokko, huulten, kielen tai kasvojen turvotus, jotka ilmaantuvat todennäköisimmin Fingolimod ratiopharm -hoidon aloituspäivän maksasairauden merkkejä (maksanvajaatoiminta mukaanlukien), kuten ihmisen ja silmävalkuisten keltaisuutta, pahoihinvointia tai oksentelua, kipua vatsa-alueen (mahan) oikealla puolella, tummaa virtsaa (ruskean väristä), heikompi ruokahalu kuin normaalista, väsymystä ja poikkeavia maksantoi mintakoiteita. Erittäin piennä määrässä tapauksista, maksan vajaatoiminta voi johtaa maksansiirtoon.
- harvinaisen aivoinfektion, progressiivisen multifokaalisen leukoenkefalopatian (PML), riski. PML:n

oireet voivat olla samankaltaisia kuin MS-taudin pahenemisoireet. Sinulle saattaa myös ilmaantua sellaisia oireita, joita et itse huomaa, kuten muutoksia mielialassasi tai käytöksessäsi, muistikatkoksia, puhe- ja kommunikaatiovaikeuksia. Lääkäriä voi pitää tarpeellisena näiden oireiden tarkempaan tutkimista PML:n poissulkemiseksi. Jos epäilet MS-tautisi pahentuneen, tai jos sinä tai läheisesi huomaatte uusia tai tavallisesta poikkeavia oireita, on erittäin tärkeää, että keskustelet asiasta lääkäriä kanssa mahdollisimman pian.

- kryptokokki-infektiot (sieni-infektiotyppi), mukaan lukien kryptokokkimeniitti, jonka oireena on esimerkiksi päänsärky, johon liittyy niskajäykkyyttä, valoherkkyyttä, pahoinvohtia ja/tai sekavuutta
- merkelinsolukarsinooma (eräs ihosyöpätyppi). Yksi merkelinsolukarsinooman mahdollinen oire on ihonväriinen tai sinipunertava, kivuton kyyhmy, joka sijaitsee usein kasvoissa, päässä tai kaulan alueella. Merkelinsolukarsinooma voi myös ilmetä kiinteänä, kivuttomana kyyhynä tai massana. Pitkäkestoinen altistuminen auringonvalolle ja heikentynyt immuunijärjestelmä voivat altistaa merkelinsolukarsinoomalle.
- kun Fingolimod ratiopharm -hoito lopetetaan, MS-taudin oireet voivat palata, ja ne voivat olla pahempia kuin ennen hoitoa tai hoidon aikana.
- autoimmuuninen muoto anemiasta (punasolujen vähentynyt määrä), jossa punaiset verensolut tuhoutuvat (autoimmuuhemolyttinen anemia).

Jos sinulla ilmenee mikä tahansa näistä, **ota välittömästi yhteys lääkäriisi.**

Muut haittavaikutukset

Hyvin yleiset (voivat esiintyä useammalla kuin 1 käyttäjällä 10:stä):

- influenssaviruksen aiheuttama infektio, jonka oireita voivat olla väsymys, vilunväristykset, kurkkukipu, nivel- tai lihassärky, kuume
- paineen tai kivun tunne poskissa ja otsalla (sivuontelotulehdus)
- päänsärky
- ripuli
- selkäkipu
- maksentsyymiарvojen suureneminen verikokeissa
- yskä.

Yleiset (voivat esiintyä enintään 1 käyttäjällä 10:stä):

- silsa, ihmisen sieni-infektiot (savipuoli)
- huimaus
- kova päänsärky, johon usein liittyy pahoinvohtia, oksentelua ja valoherkkyyttä (migreeni)
- alhainen valkosolutaso (lymfosyytit, leukosyytit)
- heikotuksen tunne
- kutiava, punoittava, kirvelevä ihottuma (ekseema)
- kutina
- veren rasva-arvojen (triglyceridiarvojen) suureneminen
- hiusten lähtö
- hengästyneisyys
- masennus
- näön hämärtyminen (ks. myös kohta, jossa kerrotaan makulaturvotuksesta kohdasta ”Jotkut haittavaikutukset voivat olla tai voivat muuttua vakaviksi”)
- kohonnut verenpaine (Fingolimod ratiopharm voi aiheuttaa lievää verenpaineen kohoamista)
- lihaskipu
- nivelkipu.

Melko harvinaiset (voivat esiintyä enintään 1 käyttäjällä 100:sta):

- alhainen neutrofiilitaso (tietyt valkosolut) veressä
- masentunut mieliala
- pahoinvohti.

Harvinaiset (voivat esiintyä enintään 1 käyttäjällä 1 000:sta):

- imukudossyöpä (lymooma).

Yleisyys tuntematon (koska saatavissa oleva tieto ei riitä yleisyyden arviointiin):

- perifeerinen turvotus.

Jos sinulla ilmenee mikä tahansa näistä haittavaikutuksista vakavana, **ota yhteys lääkäriisi.**

Haittavaikutuksista ilmoittaminen

Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille tai apteekkienkilökunnalle. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Voit ilmoittaa haittavaikutuksista myös suoraan (ks. yhteystiedot alla). Ilmoittamalla haittavaikutuksista voit auttaa saamaan enemmän tietoa tämän lääkevalmisteen turvallisuudesta.

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 Fimea

5. Fingolimod ratiopharmin säilyttäminen

Ei lasten ulottuville eikä näkyville.

Älä käytä tästä lääkettä pakauksessa ja läpipainopakkauksessa mainitun viimeisen käyttöpäivämäärän (EXP) jälkeen. Viimeinen käyttöpäivämäärä tarkoittaa kuukauden viimeistä päivää.

Tämä lääkevalmiste ei vaadi erityisiä säilytysolosuhteita.

Lääkeitä ei tule heittää viemäriin eikä hävittää talousjätteiden mukana. Kysy käyttämättömien lääkkeiden hävittämisestä apteekista. Näin menetellen suojelet luontoa.

6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

Mitä Fingolimod ratiopharm sisältää

Vaikuttava aine on fingolimodi.

Yksi kapseli sisältää 0,5 mg fingolimodia (hydrokloridina).

Muut aineet ovat:

Kapselin sisältö: esigelatinoitu (maissi)tärrkkelys, natriumlauryylisulfaatti.

Kapselikuori: keltainen rautaoksidi (E172), titaanidioksiidi (E171), liivate.

Painomuste: shellakka, propyleeniglykoli, väkevä ammoniakki, musta rautaoksidi (E172), kaliumhydroksidi.

Lääkevalmisten kuvaus ja pakkaukset

Noin 14 mm:n kokoinen liivatekapseli, jonka keltaiseen kansiosaan sekä läpikuultamattoman valkoiseen kapselirunkoon on mustalla painettu "TV 7820".

Fingolimod ratiopharm -kapseleita on saatavana 7, 10, 28, 30 ja 98 kovaa kapselia sisältävissä läpipainopakkauksissa sekä annoksittain perforoiduissa läpipainopakkauksissa, joissa on 7 x 1, 10 x 1, 28 x 1, 30 x 1, 98 x 1 tai 100 x 1 kovaa kapselia.

Kaikkia pakkaukokoja ei välttämättä ole myynnissä.

Myyntiluvan haltija
ratiopharm GmbH,
Graf-Arco-Str. 3
89079 Ulm
Tyskland

Valmistajat

Balkanpharma-Dupnitsa AD, Samokovsko Shosse Str. 3, 2600 Dupnitsa, Bulgaria
Merckle GmbH Ludwig-Merckle-Strasse 3, 89143 Blaubeuren, Saksa
Teva Nederland B.V. Swenvsweg 5, 2031 GA Haarlem, Alankomaat
Teva Operations Poland Sp. z o.o., Mogilska 80, 31-546 Krakow, Puola

Lisätietoja tästä lääkevalmisteesta antaa myyntiluvan haltijan paikallinen edustaja:

Teva Finland Oy
PL 67
02631 Espoo
Puh: 020 180 5900

Tämä pakaus seloste on tarkistettu viimeksi 5.9.2024

Bipacksedel: Information till användaren

Fingolimod ratiopharm 0,5 mg hårla kapslar

fingerolimod

Läs nog igenom denna bipacksedel innan du börjar ta detta läke medel. Den inne håller information som är viktig för dig.

- Spara denna information, du kan behöva läsa den igen.
- Om du har ytterligare frågor vänd dig till läkare eller apotekspersonal.
- Detta läkemedel har ordinerats enbart åt dig. Ge det inte till andra. Det kan skada dem, även om de uppvisar sjukdomstecken som liknar dina.
- Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information. Se avsnitt 4.

I dena bipackse del finns information om följande:

1. Vad Fingolimod ratiopharm är och vad det används för
2. Vad du behöver veta innan du tar Fingolimod ratiopharm
3. Hur du tar Fingolimod ratiopharm
4. Eventuella biverkningar
5. Hur Fingolimod ratiopharm ska förvaras
6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

1. Vad Fingolimod ratiopharm är och vad det används för

Vad Fingolimod ratiopharm är

Den aktiva substansen i Fingolimod ratiopharm är fingolimod.

Vad Fingolimod ratiopharm används för

Fingolimod ratiopharm används till vuxna och till barn och ungdomar (i åldern 10 år och äldre) för att behandla skovvis förlöpande multipel skleros (MS), närmare bestämt hos:

- Patienter som inte svarat trots behandling med en MS-behandling.
eller
- Patienter som har snabb utveckling av svår MS.

Fingolimod ratiopharm botar inte MS, men bidrar till att minska antalet skov och till att bromsa utvecklingen av fysiska funktionshinder på grund av MS.

Vad är multipel skleros

MS är en kronisk sjukdom som påverkar centrala nervsystemet (CNS), som består av hjärnan och ryggmärgen. Vid MS förstörs den skyddande skida (som kallas myelin) som omger nerverna i CNS på grund av inflammation, vilket gör att nerverna inte fungerar som de ska. Detta kallas demyelinisering.

Skovvis förlöpande MS kännetecknas av upprepade attacker (skov) av symptom från nervsystemet som speglar inflammationen i CNS. Symtomen varierar från patient till patient, men de typiska symptomen är gångsvårigheter, domningar, synstörningar eller balansrubbningar. När skovet är över kan symptomen försvinna helt, men vissa besvär kan också kvarstå.

Hur Fingolimod ratiopharm fungerar

Fingolimod ratiopharm bidrar till att skydda mot immunsystemets angrepp på CNS genom att minska vissa vita blodkroppars (lymfocyters) förmåga att röra sig fritt i kroppen och genom att hindra dem från att nå fram till hjärnan och ryggmärgen. Detta begränsar nervskador som MS orsakar. Fingolimod ratiopharm sänker också några av kroppens immunreaktioner.

2. Vad du behöver veta innan du tar Fingolimod ratiopharm

Ta inte Fingolimod ratiopharm

- om du har **nedslatt immunsvår** (på grund av ett immunbristsyndrom, sjukdom eller läkemedel som hämmar immunsystemet).
- om du har en **svår, aktiv infektion eller aktiv, kronisk infektion** som hepatit eller tuberkulos.
- om du har en **aktiv cancer**.
- om du har **allvarliga leverbesvär**.
- **om du har haft hjärtinfarkt, angina, stroke eller varning om stroke eller vissa typer av hjärtsvikt under de senaste 6 månaderna.**
- om du har vissa typer av **oregelbundna eller onormala hjärtslag** (arytmia), inklusive patienter i vilka elektrokardiogrammet (EKG) visar ett långt QT-intervall innan du börjar använda Fingolimod ratiopharm.
- **om du tar eller nyligen har tagit medicin för oregelbundna hjärtslag**, såsom kinidin, disopyramid, amiodaron eller sotalol.
- om du är **gravid eller kvinna i fertil ålder som inte använder en effektiv preventivmetod**.
- **om du är allergisk** mot fingolimod eller mot något annat innehållsämne i detta läkemedel (anges i avsnitt 6).

Om detta gäller dig eller du är osäker, **ska du tala med din läkare innan du tar Fingolimod ratiopharm.**

Varningar och försiktighet

Tala med läkare innan du tar Fingolimod ratiopharm:

- **om du har svåra andningsproblem under sömnen (svår sömnnapné).**
- **om du har fått veta att du har ett onormalt EKG.**
- **om du har symptom på långsam hjärtfrekvens (t.ex. yrsel, illamående eller hjärtklappningar).**
- **om du tar eller nyligen har tagit läkemedel som sänker hjärtfrekvensen** (t.ex. betablockerare, verapamil, diltiazem eller ivabradin, digoxin, kolinesterashämmare eller pilokarpin).
- **om du tidigare har drabbats av plötslig medvetlöshet eller svimning (synkope).**
- **om du planerar att vaccinera dig.**
- **om du aldrig har haft vattkoppor.**
- **om du eller har haft synstörningar** eller andra tecken på svullnad i det centrala synområdet (gula fläcken eller makula) som sitter längst bak i ögat (ett tillstånd som kallas makulaödem, se nedan), inflammation eller infektion i ögat (uveit) **eller om du har diabetes** (vilket kan orsaka problem med ögonen).
- **om du har leverbesvär.**
- **om du har högt blodtryck som inte kan kontrolleras med läkemedel.**
- **om du har allvarliga lungbesvär** eller rökhosta.

Om detta gäller dig eller du är osäker, **ska du tala med din läkare innan du tar Fingolimod ratiopharm.**

Långsam hjärtfrekvens (bradykardi) och oregebunden hjärtrytm

I början av behandlingen eller efter att ha tagit den första dosen på 0,5 mg när du bytt från en daglig dos på 0,25 mg, kan Fingolimod ratiopharm få hjärtat att slå långsammare. Detta kan leda till att du känner dig yr eller trött eller känner hjärtslagen tydligt, eller till att blodtrycket sjunker. **Om dessa effekter är allvarliga, ska du berätta det för din läkare eftersom du kan behöva omedelbar behandling.** Fingolimod ratiopharm kan också orsaka oregebunden hjärtrytm, särskilt efter den första dosen. Oregebunden hjärtrytm återgår vanligen till att bli normal på mindre än en dag. Långsam hjärtfrekvens återgår vanligen till att bli normal inom en månad. Under denna period förväntas vanligtvis inga kliniskt relevanta effekter på hjärtfrekvensen.

Din läkare kommer att be dig stanna kvar på läkarmottagningen eller kliniken i åtminstone 6 timmar, med puls- och blodtrycksmätningar varje timme, efter att du har tagit den första dosen av Fingolimod ratiopharm eller efter att du har tagit den första dosen på 0,5 mg när du bytt från en daglig dos på 0,25 mg. Detta görs så att lämpliga åtgärder kan vidtas i händelse av biverkningar som förekommer i början av behandlingen. Du ska ha en EKG-mätning som utförs före den första dosen av Fingolimod ratiopharm och efter den 6 timmar långa övervakningsperioden. Din läkare kan övervaka ditt EKG kontinuerligt under den tiden. Om du efter denna 6-timmarsperiod har mycket långsam eller minskande hjärtfrekvens, eller om ditt EKG visar avvikeler, kan du behöva övervakas under en längre period (i minst 2 timmar till och eventuellt över natten), tills dessa har försvunnit. Detsamma kan gälla om du återupptar behandlingen med Fingolimod ratiopharm efter ett avbrott i behandlingen, beroende på både hur länge avbrottet var och hur länge du hade tagit Fingolimod ratiopharm före avbrottet.

Om du har eller om du är i riskzonen för onormal eller oregelbunden hjärtrytm, om ditt EKG är onormalt eller om du har hjärtsjukdom eller hjärtsvikt, kanske Fingolimod ratiopharm inte är lämpligt för dig.

Om du tidigare har drabbats av plötslig medvetslöshet eller minskad hjärtfrekvens, kanske Fingolimod ratiopharm inte är lämpligt för dig. Du kommer att utvärderas av en kardiolog (hjärtläkare) som ger råd om hur du ska börja behandlingen med Fingolimod ratiopharm, inklusive övervakning över natten.

Om du tar läkemedel som kan orsaka att din puls minskar, kanske Fingolimod ratiopharm inte är lämpligt för dig. Du kommer att behöva utvärderas av en hjärtläkare, som kommer att kontrollera om du kan byta till annat läkemedel som inte minskar din puls, så att du kan börja behandling med Fingolimod ratiopharm. Om ett sådant byte är omöjligt, kommer hjärtläkaren att ge råd hur du ska kunna börja behandlingen med Fingolimod ratiopharm, inklusive övervakning över natten.

Om du aldrig har haft vattkoppor

Om du aldrig har haft vattkoppor, kommer din läkare att kontrollera om du är immun mot det virus som orsakar sjukdomen (*varicella zoster virus*). Om du inte har något skydd mot viruset, kan du behöva vaccinera dig innan du påbörjar behandlingen med Fingolimod ratiopharm. Om så är fallet, kommer din läkare att skjuta upp starten av behandlingen med Fingolimod ratiopharm tills en månad gått efter att det fulla vaccinationsprogrammet avslutats.

Infektioner

Fingolimod minskar antalet vita blodkroppar (särskilt lymfocyttalet). Vita blodkroppar bekämpar infektioner. Medan du tar Fingolimod ratiopharm (och upp till 2 månader efter att du har slutat att ta läkemedlet) kan du ha lättare att få en infektion. Om du redan har en infektion kan den förvärras. Infektioner kan vara allvarliga och livshotande. Kontakta omedelbart din läkare, eftersom det kan vara allvarligt och livshotande, om du tror att du har en infektion, har feber, tycker att det känns som om du har influensa, har bältros eller har huvudvärk åtföljd av stel nacke, ljuskänslighet, illamående och/eller förvirring eller kramper (anfall) (dessa kan vara symtom på hjärnhinneinflammation (meningit) och/eller hjärninfektion (encefalit) som orsakas av en svamp- eller herpesvirusinfektion).

Om du tror att din MS försämras (t.ex. svaghet eller synförändringar) eller om du märker några nya symtom, tala med din läkare omedelbart, eftersom detta kan vara symtom på en sällsynt hjärnsjukdom orsakad av infektion. Denna sällsynta hjärnsjukdom kallas progressiv multifokal leukoencefalopati (PML). PML är ett allvarligt tillstånd som kan leda till svår funktionsnedsättning eller döden. Din läkare kommer att överväga att utföra en MRT-undersökning för att utvärdera detta tillstånd och kommer att bestämma om du behöver sluta ta Fingolimod ratiopharm.

Infektion med human papillomvirus (HPV), inklusive papillom, dysplasi, vårtor och HPV-relaterad cancer, har rapporterats hos patienter som behandlats med fingolimod. Din läkare kommer att överväga om du behöver vaccineras mot HPV innan du börjar behandling. Om du är kvinna, kommer din läkare också att rekommendera HPV-screening.

Makulaödem

Om du har eller har haft synstörningar eller andra tecken på svullnad i gula fläcken (makula) längst bak i ögat, inflammation eller infektion i ögat (uveit) eller diabetes, kan din läkare vilja att du genomgår en ögonundersökning innan du börjar med Fingolimod ratiopharm.

Din läkare kan vilja att du genomgår en ögonundersökning 3 till 4 månader efter att du har börjat behandling med Fingolimod ratiopharm.

Gula fläcken (makula) är ett litet område på näthinnan längst bak i ögat som gör det möjligt för dig att se former, färger och detaljer klart och skarpt. Fingolimod ratiopharm kan orsaka svullnad i gula fläcken, ett tillstånd som kallas makulaödem. Svullnaden uppträder oftast inom 4 månader efter att behandlingen med Fingolimod ratiopharm börjat.

Risken för att du ska utveckla makulaödem är högre om du har **diabetes** eller har haft en inflammation i ögat som kallas uveit. I sådana fall kommer din läkare vilja att du genomgår regelbundna ögonundersökningar för att upptäcka makulaödem.

Om du har haft makulaödem, ska du prata med din läkare innan du återupptar behandlingen med Fingolimod ratiopharm.

Makulaödem kan orsaka samma synsymtom som ett MS-skov (optisk neurit). I det tidiga förloppet kan tillståndet orsaka symptom eller vara symptomfritt. Om din syn förändras, ska du vara noga med att berätta det för din läkare. Din läkare kan vilja att du genomgår ögonundersökning, särskilt om:

- mitten av synfältet blir suddigt eller har skuggor;
- du utvecklar en blind fläck i mitten av synfältet;
- du har svårt att se färger eller små detaljer.

Leverfunktionstester

Om du har allvarliga leverbesvär ska du inte ta Fingolimod ratiopharm. Fingolimod ratiopharm kan påverka din leverfunktion. Du kommer troligen inte märka några symptom, men om huden eller ögonvitorna blir gulfärgade, om urinen är onormalt mörk (brunfärgad), smärta på höger sida av magen (buken), trötthet, känsla av mindre aptit än vanligt eller om du mår illa eller kräks utan orsak, **ska du omedelbart berätta det för din läkare**.

Om du upplever något av dessa symptom efter att du har börjat med Fingolimod ratiopharm, **ska du omedelbart tala om det för din läkare**.

Före, under och efter behandlingen, kommer din läkare att vilja ta blodprover för att kontrollera din leverfunktion. Om testresultatet visar på problem med levern kan du behöva avbryta behandlingen med Fingolimod ratiopharm.

Högt blodtryck

Eftersom Fingolimod ratiopharm orsakar en lätt förhöjning av blodtrycket, kan din läkare vilja kontrollera ditt blodtryck med jämna mellanrum.

Lungbesvär

Fingolimod ratiopharm har en liten effekt på lungfunktionen. Patienter med allvarliga lungbesvär eller rökhista kan löpa högre risk att utveckla biverkningar.

Blodkroppsräkning

Den effekt man vill att Fingolimod ratiopharm ska ha är att det ska minska antalet vita blodkroppar i blodet. Detta normaliseras vanligen inom 2 månader efter behandlingsstopp. Om du behöver lämna blodprover, ska du berätta för din läkare att du tar Fingolimod ratiopharm. I annat fall kan resultaten av testet bli svårtolkade och för vissa typer av blodundersökningar kan din läkare behöva ta mer blod än normalt.

Innan du börjar med Fingolimod ratiopharm kommer din läkare att bekräfta om du har tillräckligt med vita blodkroppar i blodet och kanske vill upprepa en kontroll med jämma mellanrum. Om du inte har tillräckligt med vita blodkroppar, måste du kanske avbryta behandlingen med Fingolimod ratiopharm.

Posteriort reversibelt encefalopatisyndrom (PRES)

Ett tillstånd som kallas posteriort reversibelt encefalopatisyndrom (PRES) har i sällsynta fall rapporterats hos MS-patienter som behandlats med fingolimod. Symtomen kan vara plötsligt uppkommande svår huvudvärk, förvirring, kramper och synförändringar. Berätta för din läkare omedelbart om du upplever något av dessa symtom under behandlingen med Fingolimod ratiopharm, eftersom det kan vara allvarligt.

Cancer

Hudcancer har rapporterats hos MS-patienter som behandlats med fingolimod. Tala med din läkare omedelbart om du märker några hudknutor (t.ex. blanka, pärlskimrande knutor), fläckar eller öppna sår som inte läker inom några veckor. Symtom på hudcancer kan innefatta onormal tillväxt eller förändringar av hudvävnad (t.ex. ovanliga leverfläckar) med en förändring av färg, form eller storlek över tiden. Innan du börjar ta Fingolimod ratiopharm är en hudundersökning nödvändig för att kontrollera om du har några hudknutor. Din läkare kommer också att genomföra regelbundna hudundersökningar under behandlingen med Fingolimod ratiopharm. Om du får problem med huden, kan din läkare skicka dig till en hudläkare, som efter undersökning kan besluta att det är viktigt för dig att undersökas med jämma mellanrum.

En typ av cancer i lymfssystemet (lymfom) har rapporterats hos MS-patienter behandlade med fingolimod.

Exponering för solen och skydd mot solen

Fingolimod försvagar ditt immunsystem. Detta ökar risken att utveckla cancer, särskilt hudcancer. Du bör begränsa din exponering för solen och UV-strålarna genom att:

- använda lämpliga skyddskläder.
- regelbundet applicera solskyddsmedel med hög grad av UV-skydd.

Ovanlig sjukdomsaktivitet i enstaka områden i hjärnan i samband med MS-skov

Sällsynta fall med ovanligt hög sjukdomsaktivitet i enstaka områden i hjärnan i samband med MS-skov har rapporterats hos patienter som behandlats med fingolimod. Vid allvarliga skov, kommer din läkare att överväga att utföra en magnetkameraundersökning (MRT) för att utvärdera detta tillstånd och avgöra om du behöver sluta att ta Fingolimod ratiopharm.

Byte från andra behandlingar till Fingolimod ratiopharm

Din läkare kan ändra din behandling direkt från beta-interferon, glatirameracetat eller dimetylfumarat till Fingolimod ratiopharm om det inte finns några tecken på avvikelse som orsakas av din tidigare behandling. Din läkare kan behöva ta ett blodprov för att utesluta sådana avvikelse. Efter avslutad behandling med natalizumab kan du behöva vänta 2-3 månader innan behandling med Fingolimod ratiopharm. För att gå över från teriflunomid, kan din läkare råda dig att vänta en viss tid eller att genomgå ett accelererat elimineringsförfarande. Om du har behandlats med alemtuzumab, krävs en noggrann utvärdering och diskussion med din läkare för att avgöra om Fingolimod ratiopharm är lämpligt för dig.

Kvinnor i fertil ålder

Om Fingolimod ratiopharm används under graviditeten kan detta skada det ofödda barnet. Innan du börjar behandling med Fingolimod ratiopharm kommer din läkare att förklara risken för dig och be dig att göra ett graviditetstest för att säkerställa att du inte är gravid. Din läkare kommer att ge dig ett kort som förklrar varför du inte ska bli gravid när du tar Fingolimod ratiopharm. Det förklarar också vad du ska göra för att undvika att bli gravid medan du tar Fingolimod ratiopharm. Du måste använda en effektiv preventivmetod under behandlingen och i 2 månader efter avslutad behandling (se avsnittet "Graviditet och amning").

Försämring av MS efter avslutad behandling med Fingolimod ratiopharm

Sluta inte ta Fingolimod ratiopharm eller byt dosen utan att först tala med din läkare.

Tala omedelbart om för din läkare om du tror att din MS förvärras efter att du har slutat behandlingen med Fingolimod ratiopharm. Detta kan vara allvarligt (se "Om du slutar att ta Fingolimod ratiopharm" i avsnitt 3 och även avsnitt 4, "Eventuella biverkningar").

Äldre

Erfarenheten av behandling med fingolimod till äldre patienter (över 65 år) är begränsad. Tala med din läkare om du undrar över något.

Barn och ungdomar

Fingolimod är inte avsett att användas hos barn under 10 år eftersom det inte har studerats hos MS-patienter i denna åldersgrupp.

Varningarna och försiktighetsåtgärderna som anges ovan gäller även för barn och ungdomar. Följande information är särskilt viktig för barn och ungdomar och deras vårdgivare:

- Innan du börjar ta Fingolimod ratiopharm kommer din läkare att kontrollera din vaccinationsstatus. Om du inte tagit vissa vaccinationer, kan det vara nödvändigt för dig att få dem innan behandlingen med Fingolimod ratiopharm kan startas.
- Första gången du tar Fingolimod ratiopharm, eller när du byter från en daglig dos på 0,25 mg till en daglig dos på 0,5 mg, kommer din läkare att övervaka din hjärtfrekvens och dina hjärtslag (se "Långsam hjärtfrekvens (bradykardi) och oregelbunden hjärtrytm" ovan).
- Om du upplever krampryckningar eller -anfall före eller samtidigt som du tar Fingolimod ratiopharm, tala med din läkare.
- Om du lider av depression eller ångest, eller om du blir nedstämd eller orolig när du tar Fingolimod ratiopharm, tala med din läkare. Du kan behöva övervakas mer noggrant.

Andra läkemedel och Fingolimod ratiopharm

Tala om för läkare eller apotekspersonal om du tar, nyligen har tagit eller kan tänkas ta andra läkemedel. Tala om för din läkare om du tar något av följande läkemedel:

- **Läkemedel som hämmar eller modulerar immunsystemet**, inklusive **andra läkemedel som används för att behandla MS**, som beta-interferon, glatirameracetat, natalizumab, mitoxantron, teriflunomid, dimetylfumarat eller alemtuzumab. Du får inte använda Fingolimod ratiopharm samtidigt med sådana läkemedel, eftersom detta kan förstärka effekten på immunsystemet (se även "Ta inte Fingolimod ratiopharm").
- **Kortikosteroider**, på grund av en eventuell extra effekt på immunsystemet.
- **Vacciner**. Om du behöver vaccineras, be om din läkares råd först. Under och upp till 2 månader efter behandling med Fingolimod ratiopharm ska du inte få vissa typer av vaccin (levande försvagade vacciner) eftersom de kan utlösa den infektion som de är avsedda att förebygga. Andra vacciner kanske inte har lika bra effekt som normalt om de ges under denna period.
- **Läkemedel som sänker hjärtfrekvensen** (t.ex. betablockerare såsom atenolol). Användning av Fingolimod ratiopharm tillsammans med sådana läkemedel kan förstärka effekten på hjärtfrekvensen under de första behandlingsdagarna med Fingolimod ratiopharm.
- **Läkemedel mot oregelbunden hjärtrytm**, som kinidin, disopyramid, amiodaron eller sotalol. Du får inte använda Fingolimod ratiopharm om du tar ett sådant läkemedel, eftersom det kan förstärka effekten på oregelbunden hjärtrytm (se även "Ta inte Fingolimod ratiopharm").
- **Andra läkemedel**:
 - proteashämmare, medel mot infektioner såsom ketokonazol, azolantimykotika, klaritromycin eller telitromycin.
 - karbamazepin, rifampicin, fenobarbital, fenytoin, efavirenz eller johannesört (möjlig risk för minskad effekt av Fingolimod ratiopharm).

Graviditet och amning

Om du är gravid eller ammar, tror att du kan vara gravid eller planerar att skaffa barn, rådfråga läkare innan du använder detta läkemedel.

Graviditet

Använd inte Fingolimod ratiopharm under graviditet, om du försöker bli gravid eller om du är en kvinna som kan bli gravid och du inte använder en effektiv preventivmetod. Om Fingolimod ratiopharm används under graviditet finns risk för skador på det ofödda barnet. Frekvensen av medfödda missbildningar observerade hos spädbarn som utsätts för fingolimod under graviditeten är cirka 2 gånger den frekvens som observeras hos den allmänna befolkningen (i vilken frekvensen av medfödda missbildningar är cirka 2-3 %). I de vanligast rapporterade missbildningarna ingår hjärt-, njur- och muskuloskeletala missbildningar.

Därför, om du är en kvinna i fertil ålder:

- innan du börjar behandling med Fingolimod ratiopharm kommer din läkare att informera om risken för ett ofött barn och att be dig att göra ett graviditetstest för att säkerställa att du inte är gravid, och,
- du måste använda en effektiv preventivmetod medan du tar Fingolimod ratiopharm och i två månader efter att du slutat ta det för att undvika att bli gravid. Tala med din läkare om tillförlitliga preventivmetoder.

Din läkare kommer att ge dig ett kort som förklarar varför du inte ska bli gravid när du tar Fingolimod ratiopharm.

Om du blir gravid medan du tar Fingolimod ratiopharm, ska du omedelbart berätta det för din läkare. Din läkare kommer att besluta att avbryta behandlingen (se ”Om du slutar att ta Fingolimod ratiopharm” i avsnitt 3 och även avsnitt 4, ”Eventuella biverkningar”). Specialiserade graviditetskontroller kommer att utföras.

Amning

Du ska inte amma medan du tar Fingolimod ratiopharm. Fingolimod kan gå över till bröstmjölk och det finns risk för allvarliga biverkningar hos barnet.

Körförstånd och användning av maskiner

Din läkare kommer att tala om för dig om du med din sjukdom kan köra bil, cykla eller använda maskiner på ett säkert sätt. Fingolimod ratiopharm förväntas inte påverka din körförstånd eller använda maskiner.

När behandlingen inleds måste du dock stanna på läkarmottagningen eller kliniken i 6 timmar efter det att du har tagit den första dosen av Fingolimod ratiopharm. Din körförstånd och förmåga att använda maskiner kan försämras under och eventuellt efter denna tidsperiod.

Du är själv ansvarig för att bedöma om du är i kondition att framföra motorfordon eller utföra arbeten som kräver skärpt uppmärksamhet. En av faktorerna som kan påverka din förmåga i dessa avseenden är användning av läkemedel på grund av deras effekter och/eller biverkningar. Beskrivning av dessa effekter och biverkningar finns i andra avsnitt. Läs därför all information i denna bipacksedel för vägledning. Diskutera med läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

Fingolimod ratiopharm innehåller natrium

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol natrium (23 mg) per kapsel, d.v.s. är näst intill ”natriumfritt”.

3. Hur du tar Fingolimod ratiopharm

Behandling med Fingolimod ratiopharm kommer att övervakas av en läkare som har erfarenhet av behandling av multipel skleros.

Ta alltid detta läkemedel enligt läkarens anvisningar. Rådfråga läkare om du är osäker.

Rekommenderad dos:

Vuxna:

Dosen är en kapsel 0,5 mg om dagen.

Barn och ungdomar (i åldern 10 år och äldre):

Dosen beror på kroppsvekt:

- *Barn och ungdomar med kroppsvekt lika med eller under 40 kg:* en 0,25 mg kapsel per dag.
- *Barn och ungdomar med kroppsvekt över 40 kg:* en 0,5 mg kapsel per dag.

Barn och ungdomar som börjar på en 0,25 mg kapsel per dag och senare når en stabil kroppsvekt över 40 kg kommer att instrueras av läkaren att byta till en 0,5 mg kapsel per dag. I detta fall rekommenderas att upprepa observationstiden för första dosen.

En dos på 0,25 mg kan inte uppnås med Fingolimod ratiopharm. I sådana fall måste ett annat preparat användas. Kontakta läkare eller apotekspersonal för råd att hitta ett lämpligt preparat.

Ta inte mer än den rekommenderade dosen.

Fingolimod ratiopharm är för oral användning.

Ta Fingolimod ratiopharm en gång om dagen med ett glas vatten. Fingolimod ratiopharm kapslar ska alltid sväljas hela, utan att öppna dem. Fingolimod ratiopharm kan tas med eller utan mat.

Om du tar Fingolimod ratiopharm samma tid varje dag blir det lättare att komma ihåg när du ska ta läkemedlet.

Rådfråga läkare eller apotekspersonal om du undrar hur länge du ska ta Fingolimod ratiopharm.

Om du har tagit för stor mängd av Fingolimod ratiopharm

Om du fått i dig för stor mängd läkemedel eller om t.ex. ett barn fått i sig läkemedlet av misstag kontakta omedelbart läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel. 0800 147 111) för bedömning av risken samt rådgivning.

Om du har glömt att ta Fingolimod ratiopharm

Om du har tagit Fingolimod ratiopharm i mindre än 1 månad och du glömmer att ta 1 dos under en hel dag, kontakta din läkare innan du tar nästa dos. Din läkare kan besluta att hålla dig under observation när du tar nästa dos.

Om du har tagit Fingolimod ratiopharm i minst 1 månad och har glömt att ta din behandling i mer än 2 veckor, kontakta din läkare innan du tar nästa dos. Din läkare kan besluta att hålla dig under observation när du tar nästa dos. Om du ändå har glömt att ta din behandling i högst 2 veckor, kan du ta nästa dos som planerat.

Ta aldrig en dubbel dos för att kompensera för glömd dos.

Om du slutar att ta Fingolimod ratiopharm

Sluta inte att ta Fingolimod ratiopharm och ändra inte dosen utan att först prata med din läkare.

Fingolimod stannar kvar i kroppen i upp till 2 månader efter att du har slutat med behandlingen. Antalet vita blodkroppar (lymfocyttalen) kan också ligga kvar på en låg nivå under denna tid och de biverkningar som beskrivs i den här bipacksedeln kan fortfarande uppträda. Efter att du slutat ta Fingolimod ratiopharm kan du få vänta i 6-8 veckor innan du startar en ny MS-behandling.

Om du måste återuppta medicinering med Fingolimod ratiopharm mer än 2 veckor efter att du slutade att ta det, kan den effekt på hjärtfrekvensen som normalt ses vid behandlingsstart uppträda på nytt och du kommer

att behöva övervakas på läkarmottagning eller klinik för återinsättande av behandlingen. Du ska inte starta behandling med Fingolimod ratiopharm, om den avslutades för mer än två veckor sedan utan att söka råd från din läkare.

Din läkare kommer att bestämma om och hur du behöver övervakas efter att du har slutat ta Fingolimod ratiopharm. Tala omedelbart om för din läkare om du tror att din MS förvärrats efter att du har slutat behandlingen med Fingolimod ratiopharm. Det kan vara allvarligt.

Om du har ytterligare frågor om detta läkemedel, kontakta läkare eller apotekspersonal.

4. Eventuella biverkningar

Liksom alla läkemedel kan detta läkemedel orsaka biverkningar, men alla användare behöver inte få dem.

Några biverkningar kan vara eller kan bli allvarliga

Vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 10 personer):

- Hosta med slem, obehag i bröstet, feber (tecken på lungsjukdom)
- Herpesvirusinfektion (bältros eller *herpes zoster*) med symtom som blåsor, sveda, klåda eller smärta i huden, vanligen på överkroppen eller ansiktet. Andra symtom kan vara feber och kraftlöshet i infektionens tidiga stadier, följs av domningar, klåda eller röda fläckar med svår smärta
- Långsam hjärtrytm (bradykardi), oregebunden hjärtrytm
- En typ av hudcancer som kallas basalcellscancer (BCC) som ofta framkommer som en pärlskimrande knuta, men det kan också ta andra former
- Depression och ångest har inträffat med ökad frekvens i MS-populationen och har också rapporterats hos pediatriska patienter behandlade med fingolimod
- Viktminskning

Mindre vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 100 personer):

- Lunginflammation med symtom som feber, hosta, andningssvårigheter
- Makulaödem (svullnad i gula fläcken på näthinnan längst bak i ögat) med symtom som skuggor eller en blind fläck mitt i synfältet, dimsyn, svårigheter att se färger eller detaljer
- Minskning av antalet blodplättar, vilket ökar risken för blödning eller blåmärken
- Malignt melanom (en typ av hudcancer som brukar utvecklas från en ovanlig leverfläck) Möjliga tecken på melanom inkluderar leverfläckar som kan ändra storlek, form, höjd eller färg över tiden eller nya leverfläckar. Leverfläckarna kan klia, blöda eller bli såriga
- Krampryckningar, -anfall (vanligare hos barn och ungdomar än hos vuxna)

Sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 1 000 personer):

- Ett tillstånd som kallas posteriort reversibelt encefalopatisyndrom (PRES). Symtomen kan omfatta plötsligt uppkommende svår huvudvärk, förvirring, kramper och/eller synstörningar
- Lymfom (en typ av cancer som drabbar lymfsystemet)
- Skivepitelcancer: en typ av hudcancer som kan vara utformad som en fast, liten, röd knöld, ett sår med skorpa eller ett nytt sår på ett befintligt ärr

Mycket sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 10 000 personer):

- Onormalt EKG (T-vågsinversion)
- Tumör förknippad med infektion av humant herpesvirus 8 (Kaposis sarkom)

Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data):

- Allergiska reaktioner, bland annat symtom på hudutslag eller kliande nässelutslag, svullnad av läppar, tunga eller ansikte, som är mer sannolikt att de uppstår den dag du inleder behandling med Fingolimod ratiopharm.
- tecken på leversjukdom (inklusive leversvikt), såsom gulfärgning av din hud eller det vita i ögonen (gulsot), illamående eller kräkningar, smärta på höger sida av magområdet (buken), mörk urin

- (brunfärgad), känsla av mindre aptit än vanligt, trötthet och onormala leverfunktionsvärden. I ett mycket litet antal fall kan leversvikt leda till levertransplantation.
- Risk för en sällsynt hjärninfektion, som kallas progressiv multifokal leukoencefalopati (PML). Symtomen på PML kan likna ett MS-skov. Symtom kan också uppstå, som du kanske inte blir medveten om själv, såsom förändringar i humör eller beteende, minnesproblem, tal- och kommunikationssvårigheter, vilka din läkare kan behöva undersöka ytterligare för att utesluta PML. Därför, om du tror att din MS försämras eller om du eller närliggande märker några nya eller ovanliga symtom, är det mycket viktigt att du talar med din läkare så fort som möjligt.
 - Kryptokockinfektioner (en typ av svampinfektion), inklusive hjärnhinneinflammation (kryptokockmeningit) med symtom såsom huvudvärk åtföljd av stel nacke, ljuskänslighet, illamående och/eller förvirring.
 - Merkelcellskarcinom (en typ av hudcancer). Möjliga tecken på Merkelcellskarcinom innefattar köttfärgad eller blåaktigt-röd, smärtfri knöld, ofta i ansikte, huvud eller nacke. Merkelcellskarcinom kan också vara utformat som en fast, smärtfri knöld eller massa. Långvarig exponering för solen och ett svagt immunsystem kan påverka risken för att utveckla Merkelcellskarcinom.
 - Efter avbruten behandling med Fingolimod ratiopharm kan symtom på MS återvända och bli sämre än tidigare eller under behandlingen.
 - Autoimmun form av anemi (minskad mängd röda blodkroppar) där röda blodkroppar förstörs (autoimmun hemolytisk anemi).

Om du upplever något av dessa symtom, **ska du omedelbart tala om det för din läkare**.

Andra biverkningar

Mycket vanliga (kan förekomma hos fler än 1 av 10 personer):

- Infektion orsakad av influensavirus med symtom som trötthet, frossa, halsont, led- eller muskelvärk, feber
- Känsla av tryck eller smärta i kinderna och pannan (bihåleinflammation)
- Huvudvärk
- Diarré
- Ryggvärk
- Blodtester visar högre nivåer av leverenzymer
- Hosta

Vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 10 personer):

- Ringorm, en svampinfektion i huden (tinea versicolor)
- Yrsel
- Svår huvudvärk ofta åtföljd av illamående, kräkning och ljuskänslighet (migrän)
- Låg halt av vita blodkroppar (lymfocyter, leukocyter)
- Kraftlöshet
- Kliande, röda, svidande hudutslag (eksem)
- Kläda
- Ökning av blodfetttnivån (triglycerider)
- Hårvälfall
- Andfåddhet
- Depression
- Dimsyn (se även avsnittet om makulaödem under ”Några biverkningar kan vara eller kan bli allvarliga”)
- Hypertoni (Fingolimod ratiopharm kan framkalla en liten förhöjning av blodtrycket)
- Musklevärk
- Ledvärk

Mindre vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 100 personer):

- Låg halt av vissa vita blodkroppar (neutrofiler)
- Nedstämdhet
- Illamående

Sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 1 000 personer):

- Cancer i lymfsystemet (lymfom)

Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data):

- Perifer svullnad

Om någon av dessa biverkningar påverkar dig svårt, **ska du tala om det för din läkare**.

Rapportering av biverkningar

Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även biverkningar som inte nämns i denna information. Du kan också rapportera biverkningar direkt (se nedan detaljer). Genom att rapportera biverkningar kan du bidra till att öka informationen om läkemedels säkerhet.

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 Fimea

5. Hur Fingolimod ratiopharm ska förvaras

Förvara detta läkemedel utom syn- och räckhåll för barn.

Används före utgångsdatum som anges på kartongen och blisterförpackningen efter "EXP". Utgångsdatumet är den sista dagen i angiven månad.

Inga särskilda förvaringsanvisningar.

Läkemedel ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall. Fråga apotekspersonalen hur man kastar läkemedel som inte längre används. Dessa åtgärder är till för att skydda miljön.

6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

Innehållsdeklaration

Den aktiva substansen är fingolimod.

Varje kapsel innehåller 0,5 mg fingolimod (som hydroklorid).

Övriga innehållsämnen är:

Kapselinnehåll: pregelatinerad stärkelse (maj), natriumlaurylsulfat.

Kapselhölje: gul järnoxid (E172), titandioxid (E171), gelatin.

Tryckfärg: shellack; propylenglykol; koncentrerad ammoniaklösning, svart järnoxid (E172), kaliumhydroxid

Läkemedlets utseende och förpackningsstorlekar

Gelatinkapseln på cirka 14 mm är märkt "TV 7820" i svart på kapselns gula överdel och "TV 7820" på kapselns vita ogenomskinliga underdel.

Fingolimod ratiopharm finns i kartonger som innehåller 7, 10, 28, 30 och 98 hårdare kapslar i blister eller i kartonger som innehåller 7 x 1, 10 x 1, 28 x 1, 30 x 1, 98 x 1 eller 100 x 1 hårdare kapslar i perforerade endosblister.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

Innehavare av godkännande för försäljning
ratiopharm GmbH,
Graf-Arco-Str. 3
89079 Ulm
Tyskland

Tillverkare

Balkanpharma-Dupnitsa AD, Samokovsko Shosse Str. 3, 2600 Dupnitsa, Bulgaria
Merckle GmbH Ludwig-Merckle-Strasse 3, 89143 Blaubeuren, Tyskland
Teva Nederland B.V. Swenvsweg 5, 2031 GA Haarlem, Nederländerna
Teva Operations Poland Sp. z o.o., Mogilska 80, 31-546 Krakow, Polen

Ytterligare upplysningar om detta läkemedel kan erhållas hos den nationella representanten för innehavaren av godkännandet för försäljning:

Teva Finland Oy
PB 67
02631 Esbo
Tel: 020 180 5900

Denna bipack sedel ändrades senast den 5.9.2024